

SYSMÄ

Virtaa

Virtaankosken hankealue

Ympäristöarvioinnin täydennys (vesikasvit)

Jouko Sipari

Kuva: Virtaankosken padolta alavirtaan kesäkuussa 2022.

Nuoramoisjärven vedet virtaavat Tainionvirtaa pitkin Majutveteen. Nuoramoisjärven ja Majutveden korkeusero on 4,1m. Majutveteen virratessa vesi laskee Virtaankoskessa kolmisen metriä ja Kuhakoskessa metrin verran Kuhalahden. Kuhalahden ja Majutveden korkeusero on vähäinen, jonka vuoksi veden virtaus Kuhalahdesta Kuhaselän kautta Majutvedelle on hidasta. Tainionjoen virtaus on voimakasta Ränninsaaren ympäristöstä alkaen padolle ja padon alapuolella aina Vääksyntien edustan suvantoon asti. Suvanto jatkuu Vääksyntien länsipuolelle Kuhakoskelle asti (LIITTEET, Kartta 1.). Suvannossa veden virtaus on hitaampaa. Erityisesti suvannon pienissä lahdelmissa vesi vaihtuu hitaasti. Jokiuoma on Ränninsaaren ympäristöstä alkaen varsin matala (alle metrin) ja pohjaltaan varsin kivinen (Kuva 1.) Myös Kuhakoski on matala ja kivinen. Koskien välinen suvantoalue Vääksyntien sillan kahden puolen on mutapohjainen ja sedimentoitumisen vuoksi lahdelmistaan osin maatunut.

Padon ylävirran puolella Ränninsaari jakaa virran kahteen matalaan uomaan ja virtaus uomissa on nopeampaa. Uoman tässä osassa rantapenkereet ovat tulvaerosion vuoksi muodostuneet melko jyrkiksi. Padon yläpuolisella osalla uoman rantoja pitkin kulkee kapea ranta- ja vesikasvien nauha. Voimakkaalle virtaukselle alttiit rantojen osat ovat kasvittomia. Rantavyöhykkeessä oli todettavissa mm. jouhi- ja pullosaraa, rönsy- ja jokileinikkiä, ranta-alpia, kurjenmiekkaa sekä suojaisimmissa paikoissa ulpukkaa ja järviruokoa (Kuvat 2. ja 3.). Ränninsaaren itäpuolella uoman matalimmissa kohdissa oli todettavissa joitakin vesikasvilajeja, mm. siimapalpakkoa (mahdollisesti siima- ja rantapalpakon risteymä), järvikortetta ja järvikaislaa (Kuva 4.). Padon alapuolella veden virtaus on voimakasta eikä kosken vesikasveja pystynyt rannalta käsin havainnoimaan (kansikuva). Rantavyöhykkeen lajisto padon alapuolisella koskella todettiin samanlaiseksi kuin padon yläpuolellakin, joskin rantatöyräiden jyrkkyyden vuoksi hieman niukemmaksi. Virtaankosken alueen ranta- ja vesikasvilajisto indikoi eutrofisuutta. Rauhoitettuja tai uhanalaisia ranta- tai vesikasvilajeja ei vuoden 2022 inventoinnin yhteydessä todettu.

Vääksyntien kahden puolen suvannossa todettiin runsaammin korkeaversoista kasvillisuutta, mm. kurjenmiekkaa, järviruokoa, viilto-, pullo- ja jouhisaraa sekä järvikortetta. Myös kelluslehtisiä todettiin runsaammin, esim. ulpukkaa, lummetta ja uistinvitaa (Kuvat 5. ja 6.). Suvantoalueella veden virtaus hidastuu, jonka vuoksi sedimentaatio kasvaa lisäten ravinteisuutta ja vesikasvien kasvua suvannon alueella. Lajisto todettiin kuitenkin tavanomaiseksi eutrofisten vesien lajistoksi, uhanalaisia tai rauhoitettuja lajeja ei todettu.

Kuhakosken alapuolella Kuhalahdessa ranta- ja vesikasvilajisto indikoi dys-eutrofisuutta. Rantavyöhykkeessä oli todettavissa runsaammin saroja ja niukemmin eutrofisuutta indikoivia lajeja, jotka olivat vallitsevina Vääksyntien ympäristön suvannossa. Tämä viitanee siihen, että merkittävä osa veden mukana virtaavasta aineksesta sedimentoituu Vääksyntien sillan ympäristön suvantoon. Tämän perusteella mahdolliset Virtaankosken muokkaustoimet aiheuttanevat merkittävämpää sedimentoitumista Vääksyntien ympäristön suvannossa sekä jossain määrin myös Kuhalahden alueella mutta vaikutukset Majutveteen ovat oletettavasti varsin vähäiset.

Kuva 1. Kivinen pohja kuultaa Ränninsaaren itäpuolella (saari kuvassa oikealla).

kuva 2. Ränninsaaren tasalta alkaa voimakkaampi virtaus. Taustan lahdelmassa järviruokovyöhyke.

Kuva 3. Suojainen kohta Ränninsaaren itäpuolella. Kuvassa mm. järvikortetta ja jokileinikkiä.

Kuva 4. Ränninsaaren itäpuolen uomassa todettiin mm. järvikaislaa ja siimapalpakkoa.

Kuva 5. Virtaankosken alapuolinen suvanto on rehevöitynyt. Vääksyntien silta kuvassa oikealla.

Kuva 6. Vääksyntien ympäristön suvannossa todettiin runsaasti myös kelluslehtisiä.

Tampereella 28.5.2023

Jouko Sipari

Jouko Sipari
FM, biologi

Katajikonkatu 1 F 19
33820 Tampere
jouko.sipari@saunalahti.fi
mobile 0407044750

LIITTEET

KARTTA 1. Tainionvirran Tainionkoski ja Kuhakoski sekä Kuhaselän Kuhalahti.

